

Förlängning av övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2012/13:28. I propositionen föreslår regeringen en förlängning av övergångsperioden för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen (2010:900). Det föreslås även att det ska göras en rättelse av en felaktig hänvisning i samma lag. Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2013.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen, och utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	4
Förlängning av övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen	4
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Propositionen	6
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förlängning av övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900). Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:28.

Stockholm den 27 november 2012

På civilutskottets vägnar

Veronica Palm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Veronica Palm (S), Nina Lundström (FP), Oskar Öholm (M), Anti Avsan (M), Carina Ohlsson (S), Hillevi Larsson (S), Jonas Gunnarsson (S), Katarina Köhler (S), Ola Johansson (C), Jessika Vilhelmsson (M), Jan Lindholm (MP), Otto von Arnold (KD), Carina Herrstedt (SD), Marianne Berg (V), Thomas Finnborg (M), Lars Eriksson (S) och Bino Drummond (M).

Utskottets överväganden

Förlängning av övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen

Utskottets förslag i korthet
Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

Plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, medförde relativt stora förändringar av ansvarsfördelningen vid genomförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder. Bland annat förändrades rollen för det som i plan- och bygglagen (1987:10), förkortad ÄPBL, kallades kvalitetsansvarig och som numera kallas kontrollansvarig. Den kontrollansvarige ska biträda byggherren bl.a. med att upprätta förslaget till kontrollplan, närvara vid samråd, besiktningar och kontroller samt avge ett utlåtande till byggherren och byggnadsnämnden som underlag för slutbesked. Medan den kvalitetsansvarige i tidigare lagstiftning inte hade några befogenheter gentemot byggherren, har den kontrollansvarige enligt PBL utvidgade uppgifter och en ökad självständighet. Detta ställer högre krav på den kontrollansvariges kompetens, som ska säkerställas genom obligatorisk certifiering. De som har varit kvalitetsansvariga enligt ÄPBL har betydande kunskap och erfarenhet av kontrollarbete. Ett stort antal personer behöver dock utbildas för att uppfylla de nya kraven.

Efter förslag i propositionen Komplettering av den nya plan- och bygglagen (prop. 2010/11:63) infördes en tidsbegränsad övergångsbestämmelse i PBL som ger kommunen möjlighet att göra undantag från kraven på kontrollansvariga enligt 10 kap. 9 § PBL. Det hade då konstaterats att det inte var möjligt att före den 2 maj 2011, då de nya kraven skulle börja gälla, genomföra utbildningen av tillräckligt många personer för att täcka behovet av kontrollarbete i alla nya byggprojekt, och att det därför skulle uppstå en betydande brist på kontrollansvariga som uppfyllde de nya kompetenskraven. Konsekvensen av detta skulle ha blivit ett omfattande byggstopp i många kommuner. Övergångsbestämmelsen ger möjlighet till undantag fram till utgången av 2012.

I dagsläget har drygt 2 100 personer certifierats som kontrollansvariga enligt de nya kraven. En uppskattning från certifieringsorganen är att det kan vara ca 3 000 vid årsskiftet 2012/13. Uppskattningar av det totala behovet av certifierade kontrollansvariga skiljer sig starkt åt. Boverket har uppskattat behovet till 4 000–8 000.

I propositionen föreslår regeringen att övergångsperioden för kraven på kontrollansvariga enligt 10 kap. 9 § PBL ska förlängas till utgången av juni månad 2013. Möjligheten till undantag ska enligt regeringen begränsas till fall där det finns synnerliga skäl. Mot bakgrund av de konsekvenser som bristen på kontrollansvariga befaras medföra och osäkerheten om vad denna brist beror på finns det enligt regeringen skäl till en viss förlängning av övergångsperioden när det gäller kraven på kontrollansvariga.

Propositionen innehåller också ett förslag av rättelsekaraktär. Förslaget innebär att bestämmelsen i 15 kap. 10 § andra stycket PBL om rättegångskostnader i mål om jämkning av ersättning ska rättas på så sätt att hänvisning sker till 6 kap. 33 § i stället för 6 kap. 37 §.

Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2013.

Regeringens lagförslag finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

Lagförslagen i propositionen grundar sig på en promemoria som har utarbetats inom Socialdepartementet. Promemorian har remissbehandlats.

Utskottets ställningstagande

Lagförslagen har inte mött invändningar i någon motion. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta lagförslaget.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:28 Förlängning av övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (2010:900)

dels att 15 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att punkt 17 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

10 §

En tvist mellan kommunen och en fastighetsägare om ersättning för gatukostnader eller kostnader för andra allmänna platser eller om villkoren för betalning av sådan ersättning prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område fastigheten ligger.

I ett sådant mål ska lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar tillämpas. I mål om jämkning av ersättning enligt 6 kap. 37 § ska dock expropriationslagen (1972:719) tillämpas i fråga om rättegångskostnader.

Om fastighetsägaren förlorar ett mål om jämkning på grund av att fastighetsägaren har inlett rättegången utan tillräckliga skäl, får domstolen förordna att fastighetsägaren ska bära sina egna kostnader. Om fastighetsägaren inledde rättegången trots att det måste ha varit uppenbart för fastighetsägaren att talan väcktes utan skäligen grund, får domstolen dessutom förplikta fastighetsägaren att ersätta kommunens rättegångskostnader.

I ett sådant mål ska lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar tillämpas. I mål om jämkning av ersättning enligt 6 kap. 33 § ska dock expropriationslagen (1972:719) tillämpas i fråga om rättegångskostnader.

17.¹ Trots de krav som en kontrollansvarig ska uppfylla enligt 10 kap. 9 § får den som före den 2 maj 2011 har utsetts till kvalitetsansvarig enligt 9 kap. 14 § i den upphävda plan- och bygglagen utses till kontrollansvarig före *utgången av 2012*, om det finns *särskilda* skäl för det.

17. Trots de krav som en kontrollansvarig ska uppfylla enligt 10 kap. 9 § får den som före den 2 maj 2011 har utsetts till kvalitetsansvarig enligt 9 kap. 14 § i den upphävda plan- och bygglagen utses till kontrollansvarig före *den 1 juli 2013*, om det finns *synnerliga* skäl för det.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013. Bestämmelserna i 15 kap. 10 § i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 2 maj 2011.

¹ Senaste lydelse 2011:335.